

Bygdefolk for rovdyr/BFR

Vikabakken 4

2420 Trysil

E-post: post@bfrnorge.com

www.bfrnorge.com

Fylkesmannen i Innlandet

Postboks 987,

2604 Lillehammer

fminpost@fylkesmannen.no

Fylkesmannen i Oslo og Viken

Postboks 325

1502 Moss

fmovpost@fylkesmannen.no

Kopi: Klima- og miljødepartementet

Att: Klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Postboks 8013 Dep

0030 Oslo

postmottak@kld.dep.no

Elverum, 16.10.2020

Klage på kvote og lisensfelling av ulv innenfor ulvesonen fra Bygdefolk for rovdyr

Rovviltnemndene i region 4 og 5 vedtok på møte 08.10.2020 å skyte flere etablerte og stabile ulvefamilier innenfor ulvesonen. Til sammen vil de skyte 32 ulver. Det gjelder ulvefamiliene i Kynna, Hornmoen, Hernes, Aurskog og Rømskog.

Rovviltnemndenes vedtak er ikke faglig forsvarlig.

Det er på det rene at den vedtatte kvoten er urimelig høy og vedtaket bryter også med Naturmangfoldloven.

Rovviltnemndene fatter i tillegg også år etter år vedtak på å ta ut ulver som faktisk ikke finnes, og dokumenterer ikke annet enn kunnskapsløshet. Hvert år plusser rovviltnemndene på X antall ulver på kvotene, for å sikre seg at de får tatt ut flest mulig ulv.

Vedtaket til rovviltnemndene strider mot internasjonale avtaler og lover. Det er ikke fattet på et kunnskapsgrunnlag, og er sterkt konflikt drivene.

Vedtaket om skyhøye kvoter og uttak inne i ulvesonen vil øke konfliktnivået mellom de som ønsker ulv og de som ikke ønsker ulv. Konfliktnivået er allerede skyhøyt, og når rovviltnemndene vedtar et så høyt uttak pluss jakt innenfor ulvesonen, legges det ikke opp til noen konflikt demping.

Da Slettås-ulvene ble felt var ikke anmeldelsen ferdig behandlet, midlertidig forføyning ble heller ikke iverksatt. Det kan se som om rovviltnemndene satser på at det samme skal skje igjen, altså at ulver blir felt før evt anmeldelser er avgjort og at evt midlertidig forføyning igjen ikke blir iverksatt.

Om Kynna-reviret:

Her foreligger samme gode forutsetninger for at ulvene kan leve inne i ulvesonen uforstyrret, som de gjorde i Slettås-reviret. Kynna-familien er heller ikke i konflikt med mennesker. Folk som bor og beveger seg i området har knapt sett ulvene, bortsett fra en sjelden observasjon en gang i blant. Det er påfallende at det som regel er de som er imot ulv som ser dem.

Akkurat som i Slettås-reviret er Kynna-reviret også et ulverevir som ikke tar beitedyr. Det er ikke tatt beitedyr i dette området av ulv siden tidlig på 2000-tallet. Dessuten er ulv som tar beitedyr vanligvis streifull, og ikke ulv fra etablerte revirer som gjerne jakter flere sammen og helst tar elg og hjortedyr.

Det finnes ingen konflikter i Kynna-reviret!

Om Hornmoen-reviret:

BFR forstår ikke hvordan rovviltnemndene kan påstå at de har kunnskap om Hornmoen-reviret, og at dette vedtaket om felling av Hornmoen reviret er fattet på kunnskapsbasert grunnlag.

Hornmoen-ulvene har akkurat som ulvene i Kynna-reviret tilhold et sted hvor de er uforstyrret. Til tross for at dette er et lite revir, holder de seg skjult, og er ikke i konflikt med mennesker. De tar heller ikke beitedyr. Her er det bra med elg, og de har mer enn nok mat i elg og hjortedyr.

Rovviltnemndene skriver: "Rovviltnemndene har fattet vedtaket på bakgrunn av siste tilgjengelige vitenskapelige kunnskap om ulvens bestandsstatus":

Det er så langt "dokumentert 3 til 4 valper i denne flokken, og dette ble gjort ETTER AT (!) rovviltnemndene hadde fattet vedtak om uttak av denne flokken som er nyetablert i år! Igjen viser dette rovviltnemndenes useriøse fremgangsmåte.

Bestandsovervåking av ulv vinteren 2019-2020 viser: I registreringsperioden 2019-2020 dokumenterte ulvregistreringene totalt 45 familiegrupper og 26 revirmarkerende par i Skandinavia (Figur 1 & Tabell 1). Etter svensk-norsk fordeling av antall grenserevir, der halvparten av de enkelte revir ble fordelt til hvert land, var totalsummen for Sverige 36,5 familiegrupper og 19 par, mens Norge hadde 8,5 familiegrupper og sju par. (Tabell 1). Av de 45 familiegruppene var 34 i helsvenske revir, fem hadde tilhold på tvers av riksgrensen og seks revir var helnorske. **Kilde: Bestandsstatus for store rovdyr i Skandinavia Nr. 1-2020-**

BFR forstår ikke hvorfor rovviltnemndene vedtar å ta ut ulverevir som oppfyller kriteriene: Tar ikke beitedyr. Er ikke i konflikt med mennesker.

Både Kynna og Hornmoen har velegnete habitater for ulv. Tas disse etablerte revirene med null eller svært lavt skadepotensiale på husdyr ut, er sannsynligheten svært høy for at det vil komme nye ulver og etablere seg i de samme områdene, og det er ikke sikkert at disse vil ha den samme lave skadepotensialet som det er dokumentert at de nåværende har.

Tas disse norske revirene ut, vil også innavlsraten øke i det som utgjør den norske andelen av den skandinaviske ulvebestanden.

Innvandrere og innavl

Kjente forskere stiller nå spørsmålet om bevaringen av rovdyr i Skandinavia kun handler om å unngå å utrydde helt den lille ulvestammen som er igjen, eller om bevaring også bør innebære og opprettholde genetiske aspekter ved ulvepopulasjonens helse:

Rapport: What the Inbred Scandinavian Wolf Population Tells Us about the Nature of Conservation (2013) v/Jannicke Räikkönen (Swedish Museum of Natural History, Department of Contaminant Research, Stockholm), John A. Vucetich, Leah M. Vucetich og Rolf O. Peterson (School of Forest Resources and Environmental Science, Michigan Technological University, Houghton, Michigan), Michael P. Nelson (Department of Forest Ecosystems and Society, Oregon State University, Corvallis, Oregon) har i en årrekke undersøkt forekomsten av misdannelser i den Skandinaviske ulvestammen.

Forskerne fant at misdannelser har økt fra 13% til 40% i en 32-års periode, mellom årene 1978-2012 og flere av misdannelsene skyldes innavl eller genetisk degenerering. Forskjellig type skjelettdefekter på ryggvirvler, alvorlige bittfeil og hjerte- og testikkelfeil er blant skader som er påvist. Forskerne fortsetter med undersøkelsen av ulveskjeletter etter som de mener utviklingen er svært bekymringsfull.

Genetiske analyser beviser at ulven i Norge og Sverige er sterkt preget av innavl:

«Oversikt genetikk ulverevir Norge 2016-2017» viser tydelig hvor stor mangel på ulv det er i den norske bestanden. Flere av revirene har alfapar som er i nær slekt.»

«De siste årene er det imidlertid registrert nye innvandrere fra den finsk-russiske bestanden både på norsk og svensk side, hvorav fem har ynglet. Imidlertid har kun to av disse fått avkom som har lyktes å etablere seg og yngle, så den skandinaviske ulvebestanden kan fortsatt føres tilbake til kun fem ubeslektede individer. Gjennomsnittlig innavlsnivå for ynglende par er på linje med helsøskenparring i en større bestand.» Kilde: Rovdata.

Bygdefolk for rovdyr mener rovviltnemndenes vedtak med uvanlig høye kvoter er fullstendig uforenelig med både den marginale ulvebestanden vi har i landet, og den høye graden av innavl. Det vil påføre ulvebestanden en alt for høy belastning, og meget sannsynlig føre til at bestandsmålet ikke oppnås til neste år.

Bygdefolk for rovdyr undrer seg over at rovviltnemndene ikke tar hensyn til ulvebestandens samlede genetiske tilstand og innavl, og mener derfor at vedtakene umulig kan være kunnskapsbaserte.

Bestandsnivået til ulv i landet vårt er så lavt at populasjonen risikerer å dø ut og derfor er også den genetiske verdien av hvert enkelt dyr potensielt meget høy.

«Ulvebestanden i Norge og Sverige er sterkt preget av innavl, og helt avhengig av innvandrende ulver fra bestanden i øst.» : Kilde: Miljødirektoratet.

Det er også slik at ved det forskerne kaller særledes verdifulle individer ønsker Bygdefolk for rovdyr å vise til rovviltforlikets 2.2.21 : Ved beslutning om uttak av et dyr skal det vurderes om det er mulig med flytting dersom individet er særlig verdifullt. Vi regner med at forvaltningen ved eventuelt uttak av ulv, først undersøker hvert individs genetiske verdi.

Er ulvesonen til for ulven?

Har rovviltnemndene glemt at det er nettopp i ulvesonen at ulven har prioritet!

Ulvesonen utgjør ikke mer enn 5% av Norges areal, og har siden den ble opprettet krympet i størrelse flere ganger. «Ulvesonen er det området hvor Stortinget har bestemt at ulven skal ha sitt leveområde. Området som ble fastsatt av Stortinget i 2004 utgjør ca fem prosent av Norges landareal. Det dekker hele Oslo og Østfold og deler av Hedmark og Akershus. Stortinget videreførte 6. juni 2016 en ulvesone, men med enkelte endringer. Stortingets vedtak innebærer at ulvesonen nå er ca åtte prosent mindre sammenlignet med den sonen som ble vedtatt i 2004.» Kilde: Regjeringen.no

Det er ikke stort, området som ulven i Norge har fått til å danne revir og yngle i. Men også her skal de fordrives. I ulvesonen har ulven lov til å føde et bestemt antall valpekull, et bestandsmål satt av Stortinget. All ulv utenfor ulvesonen skytes bort systematisk. Flere revir er allerede skutt bort innenfor ulvesonen. Dette kan umulig kalles bestandsbevarende forvaltning.

Regjeringen skriver på sine sider (regjeringen.no):

«– Regjeringen vil at det fortsatt skal være ulv i norsk natur. Dette er vi også klart forpliktet til etter Bernkonvensjonen og naturmangfoldloven.» «Norge har et selvstendig ansvar for å bidra til ulvebestandens overlevelse etter Bernkonvensjonen, og hoveddelen av de sørskandinaviske ulvene befinner seg i dag i Sverige.» «Ulvebestanden er avhengig av jevnlig innvandring av ulv fra Finland og/eller Russland for å unngå mye innavl.»

«Norges forpliktelse til å ta vare på ulv er primært forankret i artiklene 2 og 6. Særlig artikkel 6 er sentral. Denne bestemmelsen pålegger landene å treffe nødvendige tiltak for å sikre *særskilt vern* av arter som er oppført på konvensjonens liste II. Ulv er oppført på denne listen. Oppføring på liste II innebærer bl.a. at felling er forbudt. Unntak kan bare gjøres dersom flere vilkår er oppfylt. Ett av dem er at felling ikke skader bestandens overlevelse.»

«Er vi etter Bernkonvensjonen forpliktet til å ta vare på ulv i Norge?

Vi er etter Bernkonvensjonen forpliktet til å ivareta ulv i Norge.» Fra regjeringens nettside: regjeringen.no

Et stort antall ulver forsvinner årlig i ulovlig jakt. Dette er et stort problem som rovviltnemndene ikke tar hensyn til eller vurderer:

BFR mener at rovviltnemndene ikke har tatt hensyn til annen «irregulær avgang» som storstilt ulovlig jakt i ulvesonen. Her forsvinner det ulver hvert eneste år.

Utstrakt ulovlig jakt på ulv i ulvesonen; Hvorfor tas det ikke hensyn til dette når man vurderer rovviltnemndenes vedta om uttak av ulverevir inne i ulvesonen?

Det forsvinner mange voksne ulver, og også valper, hvert år i Norge:

2018: Etter vinterens telling var **total 13 såkalte alfadyr sporløst borte.**

I fem revirer var både hannen og hunnen borte. I tre revirer var et dyr forsvunnet. De aktuelle revirene er blant annet Aurskog i Akershus, Hobøl i Østfold og Østmarka i Oslo, samt et grenserevir ved Fulufjell på svensk side av grensa til Trysil. Det er svært sjelden at disse dyrene forlater revirene, spesielt hunnene.

Vinter 2018/2019: Lederhannen i Juvberget/Åsnes/Hedmark er funnet død, skadene kan tyde på ihjelkjørt av bil.

Det ble påvist kull med 9 valper i JUVBERGREVIRET I mai 2019 av Rovdata/Evenstad, **ALLE 9 VALPENE FORSVANT SPORLØST.**

2

Mai 2019: Åsnes/Hedmark: Ulvetispe med valper i magen funnet i sjø på Finnskogen, undersøkelser viste at hun var forgiftet med frostvæske. Det viste seg at dette var ledertispen i Flisdalen-reviret.

<https://www.nettavisen.no/nyheter/ulvetispe-i-asnes-finnskog-dode-av-frostvaeskeforgiftning/3423907195.html>

<https://www.glomdalen.no/ulv/rovdyr/asnes/i-mai-ble-en-dod-ulv-funnet-flytende-i-en-sjo-pa-finnskogen-funnet-er-holdt-hemmelig-til-na/s/5-19-667302>

Mars 2019: Funn av utlagt giftåte minst 6-7 steder i området til Kynna reviret:

<https://www.nrk.no/innlandet/ville-forgifte-ulv-i-norges-storste-ulvflokk-1.14468249>

Kjøttet som var dynka i kjølevæske ble funnet på MINST seks forskjellige steder på kommunegrensa mellom Våler og Åsnes i Hedmark.

BFR anmeldte giftfunn i Kynnareviret.

BFR kan ikke se at rovviltnemndene tar hensyn til det store antallet med ulv som forsvinner i ulovlig jakt årlig. Dette antallet er så stort i seg selv at alt uttak av ulv inne i ulvesonen ikke kan tillates.

Rovviltnemndene øker konfliktnivået

Bygdefolk for rovdyr henstiller også rovviltnemndene om å ta hensyn til at disse vedtakene med skyhøye kvoter og uttak inne i ulvesonen vil øke konfliktnivået mellom de som ønsker ulv og de som ikke ønsker ulv. Konfliktnivået er allerede skyhøyt, og når rovviltnemndene vedtar et så høyt uttak pluss jakt innenfor ulvesonen, legges det ikke opp til noen konfliktdemping.

Rovviltnemndene snakker her om de som ikke ønsker ulv. Men hva med alle oss andre, ja faktisk flertallet i landet vårt, som ønsker ulv i norsk natur? Rovviltnemndene fratar oss vår gode livskvalitet ved bruk av naturen. Vi ønsker å bedrive friluftsliv i en helhetlig natur som inkluderer ulv og andre rovdyr. Hvorfor tar ikke rovviltnemndene hensyn til alle som ønsker ulv i naturen i «verdier som distriktpolitikk, nærings- og fritidsutøvelse»?

Bygdefolk for rovdyr spør også hvorfor rovviltnemndene tilsesetter næringsinteresser/yrkesgrupper som for eksempel driver med rovdyrsturisme og naturfotografer, som får inntekter av at rovdylene eksisterer i norsk natur. Hvorfor nevnes ikke disse blant næringsinteressene som berøres av rovdyr?

I rovviltnemndens vedtak heter det:

5. Forholdsregler for å unngå felling av genetisk viktige individer For å ivareta genetisk viktig ulv anmoder rovviltnemndene at Dejsjøreviret flyttes slik at det ikke opererer utenfor ulvesonen.

Bygdefolk for rovdyr mener det finnes verken juridisk eller faglig grunnlag for å ta ut 32 ulver innenfor ulvesonen.

«Det er en målsetting at ulvebestanden skal forvaltes slik at den ligger så nær det nasjonalt fastsatte bestandsmålet som mulig". Bygdefolk for rovdyr anser at et vedtak om uttak av 32 ulver innenfor ulvesonen er et ledd i rovviltnemndenes utryddingspolitikk av ulven i Norge.

Regjeringen er opptatt av at konfliktnivået skal være lavest mulig. Med dette vedtaket om uttak av 32 ulver innenfor ulvesonen har rovviltnemndene lagt opp til et skyhøy konfliktnivå!

Dette faller på sin egen urimelighet idet vedtaket åpenbart kan hindre ulvens overlevelse i Norge på sikt. Rovviltnemndene beviser igjen at de ikke klarer å forvalte det todelte målet som er grunnlaget for rovviltforvaltningen.

Bygdefolk for rovdyr mener rovviltnemndenes kunnskapsløse utryddingspolitikk må stoppes. Bygdefolk for rovdyr mener av rovviltnemndene må legges ned, og har tidligere argumentert for dette. Igjen beviser rovviltnemndene at de ikke er en faglig- og kunnskapsbasert instans.

Bygdefolk for rovdyr minner om kunnskapsløftet og at forvaltningen av våre rovdyr, også ulv, skal bygge på kunnskap fra forskning. Kunnskap og forskning bør settes i høysetet i forvaltningen av rovdyra våre, det motsatte har alvorlige konsekvenser for ulvestammen, økosystemet og naturen vår. Ulven har, som toppredator, har også en viktig rolle i økosystemet.

Vi, foreningen **Bygdefolk for rovdyr**, minner om at ulven i Norge er kritisk truet, og ber om at det ikke gis flere fellingstillatelser på ulv før bestanden har tatt seg opp på et levedyktig nivå, og ikke lengre er oppført som kritisk truet på den Norske Rødlisten 2015.

Bygdefolk for rovdyr minner igjen om at i ulvesonen har ulven prioritet!

Med vennlig hilsen

Lars-Erik Lie
Leder Bygdefolk for rovdyr

Ingunn Lund-Vang
Nestleder Bygdefolk for rovdyr